

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát
Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1599/25-E
Sp. zn. ČŠIE-S-360/24-E

Název	Základní škola a Mateřská škola Horní Heřmanice, okres Ústí nad Orlicí
Sídlo	561 33 Horní Heřmanice 13
E-mail	zshornihermanice@seznam.cz
IČO	75 016 745
Identifikátor	650 047 702
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Markéta Kaňková
Zřizovatel	obec Horní Heřmanice
Místo inspekční činnosti	Horní Heřmanice 13
Inspekční činnost na místě	5. a 9. 6. 2025

Inspekční činnost byla zahájena doručením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů pro základní, předškolní a zájmové vzdělávání.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Horní Heřmanice okres Ústí nad Orlicí (dále škola) vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny a školní jídelny. V základní škole se ve dvou třídách vzdělávalo celkem 22 žáků 1. až 5. ročníku. Škola eviduje pět žáků

se speciálními vzdělávacími potřebami, jeden z nich pracuje podle individuálního vzdělávacího plánu. Výuka probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání *Škola – cesta ke vzdělání*.

Vzdělávání v mateřské škole probíhá v jedné věkově smíšené třídě podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání *Hrajeme si - poznáváme*. V době inspekční činnosti škola evidovala 12 dětí, z toho 6 dětí v posledním ročníku před nástupem do základní školy. Vzděláváno je jedno dítě se speciálními vzdělávacími potřebami.

Do jednoho oddělení školní družiny bylo přihlášeno všech 22 žáků. Vzdělávání je uskutečňováno podle Školního vzdělávacího programu pro školní družinu.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy s delší zkušeností v této pozici má vytvořen účinný vnitřní i vnější informační systém, přičemž většinu informací předává pracovníkům školy aktuálně při každodenním setkávání, další při poradách a pedagogických radách. Ty jsou vyjma úvodní porady se všemi pracovníky školy na začátku školního roku svolávány pro základní a mateřskou školu zvlášť. Mezi koncepční vize, které se daří naplňovat, patří zavádění nových moderních trendů do výuky, vytváření přátelského bezpečného klimatu, spolupráce všech zúčastněných. Patrná je snaha o vytváření podnětného prostředí pro vzdělávání žáků a dětí s důrazem na rozvoj jejich osobnosti, prezentaci na veřejnosti a propojení výuky s místem a životem obce.

Chod mateřské školy je v kompetenci vedoucí učitelky, která je v řídicí práci aktivní. Promyšlenými a cílenými postupy, zaměřenými zejména na zavádění inovativních trendů do vzdělávání, se jí daří kvalitu předškolního vzdělávání nadále zvyšovat. V době inspekční činnosti ředitelka řešila personální oslabení mateřské školy o jednu učitelku (trvajíc od května) krátkodobými zástupy z řad pedagogických pracovníků školy. Personální obsazení základní školy je z větší části stabilní, občas dochází ke změně na pozici učitelky na částečný úvazek, která dobírá hodiny ředitelky. Dvě asistentky pedagoga spolupracují s učitelkami, podporují nejen žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, ale podle potřeby sledují samostatnou činnost žáků v odděleních. V mateřské škole asistentka pedagoga zajišťuje cílenou podporu dítěti se speciálními vzdělávacími potřebami.

Témata dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků jsou vybírána s ohledem na potřeby školy a jejich zájem, přenos poznatků do praxe je zřetelný. Pedagogické pracovníce se zúčastnily množství vzdělávacích akcí, které je často realizováno on-line. V poslední době bylo zaměřeno zejména na formativní hodnocení, čtenářskou gramotnost, právní předpisy, práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Materiální podmínky školy se daří dále zlepšovat. Podařilo se vybudovat nové sociální zařízení pro děti a žáky, podlahu v tělocvičně, z projektu kvalitně vybavit školní zahradu s venkovní učebnou a bezbariérovou toaletou. Prostranná chodba je vybavena knihovnou a stolky jako čtenářský koutek, který mohou využívat jako zázemí i pedagogičtí pracovníci. Množství názorných pomůcek je využíváno k výuce, rovněž počítače umístěné ve třídách žáci denně využívají k procvičování. Vhodně uspořádané prostory mateřské školy umožňují realizaci různorodých činností i diferenciaci odpoledního odpočinku, motivují k aktivnímu poznávání a učení, přirozeně podporují samostatnost dětí. Denně děti využívají tělocvičnu v budově školy, v průběhu roku se mohou účastnit lyžařského a plaveckého kurzu, bruslení. Dostatek pohybu, relaxace, prožitkového učení a environmentálních aktivit umožňuje

podnětně vybavená školní zahrada i okolí školy. Prostředí celé školy je esteticky upravené, podnětně vyzdobené pracemi dětí a žáků.

Školní družina má k dispozici samostatnou kvalitně vybavenou učebnu s množstvím pomůcek a her pro zájmové činnosti žáků. Pro svou činnost denně využívá školní zahradu a přírodní okolí školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Pro všechny zhlédnuté hodiny v základní škole byla společným rysem přívětivá, respektující atmosféra. Žáci s učitelkami přirozeně komunikovali, kladli otázky, odpovídali, byli motivačně a pozitivně podporováni v učení. Tempo výuky bylo přiměřené, na procvičování a upevňování získaných vědomostí měli žáci dostatek času. Uplatněné formy a pestré metody výuky vedly k naplnění stanovených cílů. Zadávaná samostatná práce logicky navazovala na přímé činnosti, byla smysluplná, přiměřená, bylo patrné, že žáci jsou zvyklí pracovat samostatně. Některé metody umožňovaly pohyb, který přispíval k přirozenému uvolnění žáků, časté byly různé činnosti mimo lavice či v kruhu na koberci. Pozitivním rysem většiny sledované výuky bylo její vedení ve vzájemných mezipředmětových souvislostech s možností využití poznatků a dovedností v praxi. Žáci měli dostatečný prostor k vlastnímu vyjádření a sdělení svých zkušeností. Všechny sledované hodiny byly podloženy množstvím názorného materiálu a didaktickými pomůckami, ve většině byla efektivně využita dostupná digitální technika.

Nízké počty žáků ve třídách příznivě ovlivňovaly aktivitu žáků, jejich zapojení a efektivitu výuky. Komunikace učitelek se žáky byla vždy přátelská, povzbuzující. Asistentky pedagoga se aktivně zapojovaly do průběhu vzdělávacího procesu. Krátké sebehodnocení žáků bylo častou součástí výuky, většinou se zjištěním, na jaké úrovni žáci učivu porozuměli, či zda je hodina bavila. Hodiny byly většinou uzavřeny pochvalou všech žáků, v menší míře bylo uplatněno shrnutí učiva se zapojením žáků. Rovněž zadání úloh s odlišnou náročností učiva pro nadané a rychleji pracující žáky uplatnily učitelky pouze výjimečně.

Plánování vzdělávacích činností v mateřské škole směřovalo k naplňování očekávaných kompetencí v jednotlivých oblastech vzdělávání. Patrné bylo jejich námětové i logické propojení s návazností na závěry z předchozích hodnocení.

Sledovaná výuka probíhala v příjemné, radostné a činorodé atmosféře. Děti měly v průběhu celého dne dostatečný prostor pro spontánní vyžití, což vytvářelo kvalitní podmínky k upevňování kamarádských vztahů i vlastní seberealizaci. Didakticky cílené aktivity byly postaveny zejména na vzájemné kooperaci nebo samostatné práci dětí. Upřednostňováno bylo prožitkové a situační učení, propojení vědomostí dětí s jejich praktickými zkušenostmi. Převažovaly tematicky zaměřené manipulační a konstrukční činnosti, experimenty, jednoduché úkony s velkou škálou nápaditých pomůcek včetně digitálních, různorodým materiálem, reálným náčiním, což zvyšovalo atraktivitu vzdělávání. Velká míra individualizace vzdělávání vedla k úspěšnosti dětí při řešení úkolů, ne vždy však učitelka poskytovala konkrétní popisnou zpětnou vazbu směrem k jejich osobním pokrokům. Patrný byl rozvoj jemné motoriky, grafomotoriky, paměti, soustředění, smyslového vnímání, logického uvažování, matematické gramotnosti, dovedností předcházejících čtení a psaní. Přirozeným způsobem prostřednictvím rozhovorů, her, seznamování s písněmi a říkadly, ale také systematicky vedenými logopedickými chvilkami učitelka u dětí podporovala řečové schopnosti a jazykové dovednosti. Pravidelně a v hojné míře zařazované pohybové aktivity i dostatečně dlouhý pobyt dětí venku napomáhaly rozvoji hrubé motoriky, fyzické zdatnosti i utváření zdravého životního stylu. Děti byly zapojovány do přípravy činností,

vedeny k samostatnosti a odpovědnosti za vlastní rozhodování a chování. Dostávaly příležitost ke zhodnocení průběhu aktivit i sebehodnocení. S dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami pracovaly učitelka a asistentka pedagoga ve skupině všech dětí i jednotlivě, při činnostech zohledňovaly jeho individualitu.

Při činnostech ve školní družině probíhaly řízené i spontánní činnosti, relaxace, žáci si v části sami volili různé aktivity i individuální práce. Měli dostatečný prostor pro odpočinek, hry, kreslení, stavebnice, tvořivé činnosti podle vlastní volby. Nabídka řízených činností byla zajímavá, podnětná (kreslení na kameny). Vzdělávání je realizováno s ohledem na roční období, téměř denně je zařazován pobyt žáků venku na školní zahradě, sportovní aktivity či vycházky do blízkého okolí. Školní družina organizuje řadu dalších aktivit pro žáky (celodenní výlet, spaní ve škole, sportovní odpoledne, Dětský den).

Hodnocení výsledků vzdělávání

V základní škole celkové i individuální výsledky vzdělávání žáků sledují pedagogické pracovnice průběžně, vyhodnocují je za každé čtvrtletí školního roku zejména při jednáních pedagogické rady. V hospitovaných hodinách byli žáci hodnoceni převážně slovně, převládala snaha o pozitivní motivační působení. Informovanost rodičů zajišťují učitelky zejména prostřednictvím listinných žákovských knížek, elektronicky či telefonicky, často také osobním kontaktem. Několikrát ročně probíhají třídní schůzky, jichž se téměř všichni zákonní zástupci pravidelně zúčastňují.

Ročníkové výsledky žáků jsou velmi dobré, za poslední školní rok 2023/2024 bylo příznivým zjištěním vyznamenání většiny z nich. Žáků ohrožených školní neúspěšností je i díky smysluplné podpoře ve výuce (včetně asistentů pedagoga) minimální počet, žádný žák neopakoval ročník. Pro předcházení školního neúspěchu učitelky podle potřeby žákům nabízejí individuální doučování. Jejich nízký počet, stálý dohled a vhodná preventivní opatření přispívají k omezení rizikového chování žáků, žádná kázeňská opatření nebyla udělena.

Výchovné poradenství zajišťuje ředitelka školy. Spolupracuje s odbornými pracovišti, s jejich doporučeními seznamuje učitelky, sleduje práci s dětmi a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Preventivní opatření jsou ve škole zaměřena zejména na výchovu ke zdravému životnímu stylu, vytváření pozitivní atmosféry se vzájemnou komunikací mezi dětmi, žáky, pedagogickými pracovníci a zákonnými zástupci. Žáci se mohou realizovat v řadě nabízených zájmových kroužků (např. badatelský, keramický, Šikulkové). Na podporu vztahů mezi žáky se staly tradicí vícedenní akce s noclehem (třídenní exkurze do Prahy, týdenní tábor na Budislavi). Nedílnou součástí výuky jsou sportovní aktivity (plavání, lyžování, bruslení).

Projevy dětí svědčí o postupném osvojování základních praktických dovedností a rozvoji intelektových schopností. Vstřícné a přátelské prostředí významně přispívalo k otevřené komunikaci dětí mezi sebou i s dospělými. K sobě navzájem se děti chovaly kamarádsky, pomáhaly si, k dosažení společného cíle vzájemně spolupracovaly, dodržovaly zavedená třídní pravidla, dovedly vyjádřit své potřeby a přání. Byly zvědavé, při plnění úkolů aktivní a nezávislé, dokázaly se potřebnou dobu soustředit a činnost dokončit. Měly úměrně věku rozvinutou hrubou a jemnou motoriku, i nejmladší manipulovaly s jednoduchými pracovními nástroji a běžnými pomůckami. Smysluplně odpovídaly na otázky, prokazovaly přiměřeně bohatou slovní zásobu, úspěšně prezentovaly výsledky z realizovaných aktivit a úkolů. Starší děti již dobře ovládaly dovednosti předcházející psaní a čtení, orientovaly se v početních představách, chápaly prostorové vztahy a časové údaje. Děti se bez obtíží

pohybovaly v prostředí třídy a školy, samostatné byly při sebeobslužných činnostech, v hygienických návycích i stravování.

Hodnocení výsledků vzdělávání probíhá v mateřské škole systematicky a průběžně. Učitelky získávají prostřednictvím promyšleně zpracovaných a vedených záznamů přehled o všestranném rozvoji dítěte, kvalitně vedená diagnostická portfolia navíc rozšiřují možnosti využití zjištěných výsledků nejen pro individualizované plánování, ale i spolupráci s rodiči. Příležitostí je využívat poznatky i pro motivaci k učení, jako součást formativní zpětné vazby. Pomocí při prevenci rizik školní neúspěšnosti je úzká součinnost se základní školou, v případě potřeby také s odbornými institucemi, příznivý vliv na rozvoj klíčových kompetencí dětí má i obohacování vzdělávací nabídky různorodými aktivitami ve spolupráci s dalšími partnery školy. Pozitivně je například hodnocena online spolupráce se slovenskou mateřskou školou v rámci mezinárodního projektu *eTwinning*.

Škola spolupracuje se školami v okolí, s místními organizacemi (zahrádkáři, hasiči), prezentuje svoji činnost v obci při různých příležitostech (Den rodiny, karneval, vánoční besídka, výstava jřín). Pravidelně přispívá informacemi ze života školy do místního časopisu (Heřmánek).

Závěry

Vývoj školy

- Od minulé inspekční činnosti došlo ke zlepšení prostorových podmínek ke vzdělávání dětí a žáků,
- pro pedagogické pracovnice bylo vytvořeno zázemí ve čtenářském koutku.

Silné stránky

Mateřská škola

- Rodinné prostředí s nižším počtem dětí, vstřícný a respektující přístup pedagogů posiluje osobnostní a sociální rozvoj dětí (3.2),
- uplatňování aktivizujících metod práce s využitím podnětných pomůcek včetně digitálních, zařazování zejména prožitkového učení s přesahem do běžného praktického života, rovněž cílená podpora pohybových schopností a fyzické zdatnosti dětí (4.2),
- vytváření vhodných příležitostí podporujících mezi dětmi vzájemnou toleranci, domluvu a spolupráci, řešení problémových situací tvůrčím způsobem (4.4),
- ucelený systém sledování, zaznamenávání a průběžného vyhodnocování vzdělávacích pokroků jednotlivých dětí s návazností na plánování vzdělávacího procesu (5.1).

Základní škola

- Podnětné prostředí pro vzdělávání, rodinná atmosféra školy přispívají k osobnostně sociálnímu rozvoji žáků (1.4),
- ve výuce zařazovaná práce žáků s digitální technikou, názorná výuka (4.1),
- podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami asistenty pedagoga v menších třídních kolektivech (6.2).

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

Základní škola

- Chybějící prostor v závěru hodin na shrnutí učiva a vyhodnocení dosažení cíle se zapojením žáků (4.2),
- menší míra diferenciací výuky vzhledem k žákům celého spektra nadání a potřeb (4.3).

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

Mateřská škola

- Zaměřit se cíleně v průběhu vzdělávání na poskytování konkrétní a popisné zpětné vazby dětem směrem k jejich pokrokům a možnému osobnímu rozvoji.

Základní škola

- Věnovat více času ukončování hodin se zapojením žáků,
- podpořit více žáky nadané širší nabídkou úloh zaměřenou na rozvoj logického myšlení.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 2. 6. 2025
2. Výjimka z nejnižšího počtu žáků pro školní rok 2024/2025 ze dne 6. 6. 2024
3. Školní matrika dětí žáků, školní rok 2024/2025 (výběr z dokumentace)
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání *Škola – cesta ke vzdělání* s platností od 1. 9. 2022
5. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s platností od 1. 9. 2023
6. Školní vzdělávací program pro školní družinu s platností od 1. 9. 2017
7. Školní řád základní školy s platností od 1. 9. 2020
8. Školní řád mateřské školy s platností od 1. 9. 2018, poslední aktualizace dne 29. 8. 2023
9. Vnitřní řád školní družiny s platností od 1. 9. 2024
10. Třídní knihy, školní rok 2024/2025
11. Třídní vzdělávací program mateřské školy pro školní rok 2024/2025
12. Individuální záznamy o dětech docházejících do mateřské školy ve školním roce 2024/2025
13. Hodnoticí dokumentace mateřské školy

14. Zápisy z pedagogických rad za školní rok 2024/2025
15. Rozvrhy hodin 1. – 5. ročníku, školní rok 2024/2025
16. Personální dokumentace pedagogických pracovníků, školní rok 2024/2025 (výběr)
17. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků 2024/2025
18. Dokumentace školní družiny, školní rok 2024/2025
19. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, školní rok 2024/2025
20. Minimální preventivní program pro školní rok 2024/2025
21. Kniha úrazů, školní rok 2024/2025
22. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2023/2024

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna v Registru inspekčních zpráv na webových stránkách České školní inspekce www.csicr.cz.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PaedDr. Marta Hunalová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Lenka Kárská, školní inspektorka

Bc. Daniela Růžová, kontrolní pracovnice

27. 6. 2025